

CIDUI 2012

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

JULIOL 2012

TÍTOL COMUNICACIÓ

**LA INTEGRACIÓ DEL TREBALL FI DE GRAU EN EL PLA D'ACCIÓ
TUTORIAL. INNOVACIÓ I MILLORA EN EL GRAU D'INFERMERIA.
L'experiència de l'Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu**

Autor/es:

Mª José Morera Pomarede

Dolors Miguel Ruiz

Àngels Pedrola Segarra

Núria Roca i Caparà

Juan Roldán Merino

Carme Vega Monteagudo

Professor/es titulars de l'Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu. Adscrita a la Universitat de Barcelona

Contacte:

mmorera@santjoandedeu.edu.es

RESUM

L'**objectiu** és descriure de quina manera hem integrat l'elaboració del Treball Fi de Grau en el Pla d'acció Tutorial en la Titulació de Grau en Infermeria.

Hem **dissenyat** el TFG integrat en el PAT dels quatre cursos acadèmics. Cada estudiant té assignat un tutor/a de PAT que l'orienta en l'elaboració del TFG. Realitzem quatre tutories obligatòries per any més aquelles que l'estudiant sol·licita i avaluem la seva execució.

El **resultats** obtinguts durant els primers dos anys són positius malgrat la seva complexitat. Actualment tenim 50 tutors/es i 476 estudiants que segueixen el PAT. Pensem que és una eina docent que millora la qualitat de la docència.

ABSTRACT

The objective is to describe how we have integrated the development of the Final Grade Work in the Action Tutorial Plan in Nursing degree qualification.

We designed the integrated FGW in the ATP of the four academic years. Each student is assigned a tutor ATP that will guide the development of the GFR. Mandatory tutorials conducted four years plus those that the student requests and appraisals execution.

The results obtained during the first two years are positive despite its complexity. We currently have 50 tutors and 476 students. We think it is a teaching tool that improves the quality of teaching.

DESENVOLUPAMENT

Introducció i objectiu:

Es deure de qualsevol institució universitària, i un dels seus objectius prioritaris, formar als estudiants perquè pugin esdevenir professionals capaços de millorar la societat, des de la seva pràctica a l'empresa i, també, com ciutadans. Aquest fet ens obliga a formar als nostres estudiants perquè treballin de manera eficaç, en una societat cada vegada més complexa i tecnològica que reclama l'excel·lència, adoptant una actitud humana i compromesa, fet imperatiu en professions com infermeria.

El canvi del pla d'estudis i la implementació dels estudis de Grau en Infermeria han generat un nou escenari acadèmic que planteja nous reptes docents de tipus organitzatiu, metodològic i avaluatiu, amb la finalitat de fomentar la comunicació amb els estudiants i la seva participació en la Institució Educativa. En el cas de la nostra institució, sempre ens hem caracteritzat per una càlida i respectuosa acollida, acompanyant-los durant tot

el procés d'aprenentatge. Immersos en aquest nou escenari, ens hem vist obligats a repensar la metodologia utilitzada fins ara per poder assolir aquest nou repte que tant els estudis universitaris com la professió infermera exigeixen.

La incorporació del Treball Fi de Grau al pla docent, requereix per part del professor una tutorització molt estreta perquè els alumnes puguin rebre una orientació individualitzada i adequada a les seves prioritats, interessos i expectatives de formació. Per poder donar resposta a aquesta necessitat, amb la màxima qualitat possible, els professors i professores, que formem la Comissió de Grau de l'Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu de Barcelona, hem dissenyat el Pla d'Acció Tutorial¹. El PAT és el marc que regula l'organització de la tutorització global dels estudiant durant tot el desenvolupament de la titulació.

Tal com hem dit, el Treball Fi de Grau requereix d'una organització molt acurada on quedi molt clara la dedicació del professor a les tutories, així com el compromís i el progrés en la realització del treball per part del estudiants. Creiem que aquesta interrelació docent entre les tutories corresponents al Treball Final de Grau amb el propi procés del PAT facilitarà l'aprenentatge de l'estudiant així com la implicació del professor.

L'objectiu de la comunicació és descriure i donar a conèixer el disseny i implementació del Pla d'Acció Tutorial i del Treball Fi de Grau de l'Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu.

Metodologia:

- PLA D'ACCIÓ TUTORIAL (PAT)

En el curs 2010-2011 iniciàrem el PAT. Hem organitzat el PAT entenent que la tutoria és una estratègia didàctica bàsica dels processos d'ensenyança-aprenentatge i un indicador de qualitat de la nostra institució docent. Contribueix a la formació i

¹ A partir d'ara PAT

desenvolupament de l'estudiant universitari en les dimensions acadèmica, personal i professional. Com indica Zabalza (2006: 126) és una eina essencial de l'acció formativa. L'acció tutorial la situem en el centre de l'acció docent i orientadora que ha de realitzar el professorat.

Per Rodríguez Espinar (2005: 25-26), les característiques de la tutoria universitària es centren en:

- L'acció docent amb l'objectiu d'impulsar i facilitar el desenvolupament integral dels estudiants.
- Personalitzar l'educació universitària.
- Assegurar una atenció continuada i estreta a l'estudiant.
- Canalitzar i dinamitzar les relacions de l'alumnat amb la Institució.
- Integrar l'estudiant en la institució.

El PAT és el marc que regula l'organització de la tutorització dels estudiants. La finalitat més important és afavorir la integració i participació dels estudiants en la institució educativa, realitzant un seguiment personalitzat del seu procés d'aprenentatge i orientant-lo vers el seu futur professional. Amb aquesta estratègia la nostra institució pretén reafirmar el paper del professor/a-tutor/a com a facilitador de l'aprenentatge i formació dels estudiants, situar l'estudiant en el centre de l'activitat formativa i donar un major protagonisme a la tutoria com a metodologia docent.

Des del començament del PAT comptem amb la figura de la coordinadora. Es tracta d'una professora titular que segueix de manera contínua tot el desenvolupament, avaluació i millores del PAT. Manté una estreta relació amb cadascun dels tutors, via mail, per comentar tots aquells aspectes necessaris per aconseguir una tutorització de qualitat i també realitza un seguiment de tots aquells estudiants que requereixen una atenció especial. En finalitzar el curs acadèmic realitza un informe docent, recollint les valoracions fetes per tutors i estudiants amb la finalitat de fer propostes de millora per al proper curs.

Amb la posta en marxa del PAT volem assolir els següents objectius:

- Acollir i acompanyar al estudiant que arriba al nostre centre per començar els seus estudis, o que es trasllada des d'un altre centre.
- Establir una comunicació continuada i personalitzada amb l'estudiant.
- Potenciar la reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge.
- Recolzar la consecució progressiva de les competències i els resultats d'aprenentatge.
- Donar suport al procés d'aprenentatge, ajudant-li a analitzar les dificultats i problemes que puguin presentar.
- Fomentar l'ús de fonts d'informació fiables i adequades als seus interessos i objectius d'aprenentatge.
- Potenciar la seva capacitat de treball autònom.

Per aconseguir aquests objectius és imprescindible comptar amb un equip de tutors compromesos amb el projecte i amb una formació específica. Actualment disposem de 50 tutors que han passat per un programa de formació, dissenyat en petits blocs:

- Planificació i organització de la Tutoria Universitària
- Cerca bibliogràfica i base de dades.
- Utilització de la plataforma virtual Moodle.
- Bases per a la recerca qualitativa.
- Introducció a la recerca quantitativa.

Mensualment els tutors, que en un alt percentatge són professors col·laboradors vinculats a l'àmbit assistencial, disposen d'un espai de seminari conduït per dos professors/es titulars que els ajuden i orienten en la resolució de problemes y dubtes sobre la tutorització del Treball Fi de Grau. Al menys una vegada cada semestre hi ha una reunió del tots els tutors/es amb la coordinadora del PAT, per compartir i avaluar l'experiència.

Cada estudiant té assignat, des del primer mes d'iniciar els estudis, un tutor/a per als quatre cursos acadèmics. El tutor/a del PAT ha de conèixer les característiques, preocupacions, interessos, possibilitats de comprensió i el procés de desenvolupament acadèmic dels seus estudiants. Ha de detectar les necessitats específiques, ajudar en la

recerca de solucions de problemes individuals, i valorar les seves possibilitats i limitacions en l'aprenentatge per poder orientar-lo personalment. Les funcions del tutor/a del PAT són:

- Acollir, informar i orientar l'estudiant durant tot el procés d'aprenentatge.
- Fer seguiment, orientació i avaluació de la Carpeta d'Aprenentatge de l'estudiant.
- Orientar, tutoritzar i avaluar el Treball Fi de Grau.
- Donar suport en aquells aspectes que l'estudiant requereixi.
- Fer orientació professional.

Cada tutor té un màxim de quatre estudiants per curs acadèmic de manera que, durant la implantació dels estudis de grau, cada any se li incorporen quatre estudiants nous fins a un màxim de setze en el curs 2012-13 (quan implementarem el quart curs). Es realitzen quatre tutories durant l'any, dues individuals i dues de grup-curs, en els mesos de novembre, febrer i juny. En les tutories individuals es revisa la documentació de la Carpeta d'aprenentatge, el seguiment del curs acadèmic i de l'avaluació continuada. En les tutories grupals es treballen aspectes comuns a tots els estudiants: participació en la vida universitària, gestió i planificació del temps d'estudi, expectatives acadèmiques i laborals, importància de les pràctiques en els estudis d'Infermeria, programes de mobilitat, competències professionals, orientació professional i formació continuada i postgraduada.

Després de cada tutoria, els tutors envien un informe a la coordinadora amb la finalitat de conèixer quins estudiants presenten necessitats específiques i també per seguir amb detall el procés de desenvolupament del PAT.

L'avaluació del PAT és important, malgrat que no és una assignatura en si mateixa. Per donar-li el valor docent que li correspon, un 30% de la nota del TFG està relacionada amb el compliment de les tutories al llarg dels quatre cursos acadèmics. A més a més, després de cada tutoria, el tutor/a dóna a l'alumne/a un informe escrit assenyalant els punts forts, els punts febles, suggeriments de millora i/o objectius a assolir per a la

propera tutoria. Per altra part, al finalitzar cada curs l'estudiant avalua al tutor/a i les tutories.

Durant el procés de desenvolupament del PAT, cada estudiant realitza la Carpeta d'Aprenentatge. L'objectiu és facilitar el desenvolupament d'habilitats d'aprenentatge autònom i la reflexió periòdica. L'estudiant ordena la documentació de la carpeta per cursos acadèmics i es recopilen els treballs realitzats a les assignatures teòriques i pràctiques, avaluacions de l'aprenentatge clínic, memòries semestrals, valoració del desenvolupament del PAT i de l'elaboració de la Carpeta, publicacions i activitats que afavoreixen l'adquisició de les competències professionals, i un registre detallat de les notes de les assignatures de cada semestre i curs acadèmic, amb la finalitat que l'estudiant i el tutor / a tinguin un control permanent de l'expedient acadèmic.

El PAT també és avaluat pels estudiants al finalitzar cada curs. El que pretenem és tenir informació sobre la contribució del PAT a:

- Potenciar l'autonomia i responsabilitat d'aprenentatge
- Facilitar l'aprenentatge teòric i pràctic
- Adquirir consciència i reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge
- Adquisició d'habilitats, hàbits i tècniques d'estudi més eficaces
- Adquisició de competències i objectius d'aprenentatge proposats en les assignatures

També avaluen si consideren que la Carpeta d'Aprenentatge és un bon instrument per la formació i la construcció del coneixement.

Els alumnes també valoren el paper del tutor/a, en relació a:

- Si els ajuda en la seva formació humana i professional i
- Si s'ha sentit acompanyats, assessorats i orientats

- TREBALL FI DE GRAU (TFG)

El Treball Fi de Grau és una de les matèries obligatòries de 6 ECTS de setè semestre (quart curs de la titulació de Grau en Infermeria). El disseny de la metodologia docent, continguts i avaluació l'ha realitzat la Comissió de Grau.

El TFG té com objectiu fonamental afavorir l'adquisició de les competències i habilitats necessàries per realitzar un treball o projecte d'investigació relacionat amb totes les matèries que integren el pla d'estudis. La naturalesa del treball pot ser una revisió bibliogràfica, elaborar un programa d'educació per a la salut, un Pla de cures, un projecte de recerca, o bé un altre tipus de treball que la Comissió de TFG consideri adient.

En el tercer semestre de Grau es realitzen seminaris sobre àmbits d'interès de la pràctica infermera per tal de donar idees sobre el tema que ha de seleccionar l'estudiant per elaborar el TFG. Aquests seminaris formen part de l'avaluació continua de l'assignatura d'Instruments d'Estudis de la Salut. A partir dels seminaris d'interès, l'estudiant elabora un llistat de possibles temes que inclou en la memòria inicial del quart semestre que lliura al tutor/a del PAT. Els estudiants, en aquest curs, han d'adquirir els coneixements bàsics sobre metodologia científica, cerca d'informació rellevant, elaboració d'un projecte de investigació i com redactar i exposar un treball.

La tutorització del procés d'elaboració del TFG és responsabilitat dels tutors/es del PAT. Per realitzar l'avaluació final tenim assignada una Comissió d'Avaluació del TFG per a cada estudiant, en format tribunal, que dóna el vist-i-plau per a la seva exposició pública, a més a més d'avaluar i qualificar el treball.

Els Criteris de avaluació del TFG són :

- El 50% de la nota final correspon al treball escrit. Avaluem la presentació, originalitat i rellevància del tema, el contingut científic, l'estructura i metodologia, la redacció i la citació bibliogràfica.
- El 20% correspon a la presentació oral. Quan l'estudiant exposa, públicament, el seu treball davant el tribunal, avaluem els coneixements sobre el tema, l'actitud durant l'exposició i la presentació: capacitat de presentar de forma sintetitzada i

ordenada els continguts, i també la capacitat de respondre ordenadament a les preguntes que se li formulen.

- El 30% restant de la nota global correspon a l'informe de seguiment del tutor/a de PAT. En aquest informe s'avalua, en un 50%, el desenvolupament del PAT durant els quatre cursos de la titulació, i en un 50% el procés d'elaboració del TFG.

El cronograma per la realització del TFG en relació al PAT és el següent:

- *Tercer semestre:*
 - Tutoria de novembre: llistat idees inicials possibles temes.
- *Quart semestre:*
 - Tutoria de febrer: Memòria inicial del TFG: Selecció del tema, naturalesa del treball a realitzar
 - Tutoria de juny: Revisió bibliogràfica, breu resum sobre la lectura realitzada, proposta planificació del TFG i activitats a seguir per a l'elaboració del TFG d'acord amb la naturalesa del treball. Pactar amb el tutor/a estratègies i acords que l'alumne/a haurà de desenvolupar per les properes tutories.
- *Cinquè semestre:*
 - Tutoria novembre: Presentació i revisió del treball realitzat d'acord amb les recomanacions del tutor/a.
- *Sisè semestre:*
 - Tutoria febrer: Memòria de seguiment del TFG: Progressos de l'estudiant segons els acords pactats amb el tutor/a.
 - Tutoria juny: Presentació de l'esborrany del TFG
- *Setè semestre:*
 - Tutoria novembre: Lliurament TFG i power per la defensa del mateix.

Resultats:

Durant el curs acadèmic 2010-11 es posà en marxa el Pla d'Acció Tutorial amb un total de 50 tutors/es i 316 estudiants. En el curs acadèmic 2011-12 seguim amb el mateix nombre de tutors/es i un total de 476 estudiants. La valoració global, tant de la implantació com del desenvolupament dels dos anys és positiva. Podem afirmar que ha suposat un salt qualitatiu important en la metodologia docent emprada en els estudis d'Infermeria. La tutorització individual de cadascun dels estudiants ha facilitat, per una part, la integració dels alumnes de primer curs a l'EUI i, per l'altra, ha permès realitzar un seguiment més acurat del procés d'aprenentatge de tots els estudiants.

Per iniciar el desenvolupament del PAT realitzàrem cinc sessions de formació individual sobre tutorització universitària i, posteriorment, tres sessions formatives / informatives grupals amb tots els tutors/es per explicar el desenvolupament del PAT i la documentació a emprar. Des del seu inici, tots els tutors/es han realitzat les tutories en les dates previstes. Després de cada tutoria els tutors/es envien un resum a la coordinadora del PAT, fet que permet conèixer amb detall quins estudiants presenten algun tipus de dificultat o necessitat, així com verificar de quina manera es realitzen les tutories.

En general, el grau de satisfacció de tutors/es i alumnat és notable malgrat algunes dificultats en el desenvolupament de les tutories. De l'avaluació global de professorat i estudiants tenim dades qualitatives i quantitatives que ens han permès aplicar activitats de millora en el curs 2011-12.

En una escala de 8 ítems d'avaluació (descrits a les pàgines 6 i 7) i amb una puntuació d'1 a 10 (de pitjor a millor nota), la valoració global del PAT realitzada pels estudiants de 1er curs és de 7,29 grup matí (∂ 2,09) i de 6,93 grup tarda (∂2,12) . Pel que fa als estudiants de 2º curs és de 6,83 grup matí (∂1,96) i de 7,13 grup tarda (∂2,09).

Per millorar-ne la gestió i organització hem realitzat reunions amb els tutors/es, en el mes d'octubre de 2011, amb l'objectiu de valorar el primer any d'implantació del PAT, les necessitats formatives dels tutors/es en metodologia de recerca, recollir propostes de formació orientada a la tutorització del Treball Final de Grau i propostes globals de

millora per al curs 2011-12. Hem fet un recull de punts fort i punts febles de la nova metodologia de treball:

Punts forts:

- Pel que fa al Pla d'Acció tutorial els tutors/es ho valoren com una proposta molt bona per acompanyar–orientar als estudiants universitaris. També com eina innovadora que facilita: l'orientació dels estudiants; valorar la seva organització del temps; l'expressió d'inquietuds, angoixes, disconformitats o queixes; descarregar tensions; i conèixer i fer seguiment del seu procés d'aprenentatge. En general, consideren que desenvolupa el compromís i la reflexió dels estudiants sobre el seu aprenentatge, i genera un espai per a la transmissió de valors i identitat professional. Les tutories de grup amb alumnes de 1er i 2º permeten compartir experiències. Tots valoren que tenim una bona programació i periodicitat de les tutories.
- La veuen com una activitat docent enriquidora per als tutors/es ja que fan de pont entre l'àmbit assistencial i docent. Els estudiants transmeten entusiasme als tutors/es, fet que els obliga a estar actualitzats.
- Expliquen que el seguiment individualitzat dels estudiants permet detectar necessitats i/o potencialitats, facilita la relació, la confiança i la complicitat entre estudiants i tutor/a fet que és molt gratificant. Les reunions amb els tutors/es permeten que interactuin i creixin junts en el projecte.
- Entenen que l'assignació d'un tutor/a com persona de referència de l'EUI permet donar suport acadèmic i emocional, si s'escau, i fer procés d'acompanyament. És una figura propera al estudiant que crea vincle. El fet de què siguin professionals d'infermeria permet que puguin transmetre la seva experiència als estudiants.
- Expressen que vincular el Pla d'Acció tutorial al Treball Final de Grau i fer-ne el seguiment també és molt positiu. Entenen que és un suport important per als estudiants. Jutgen molt adequat el full d'avaluació que es lliura als estudiants al finalitzar cada tutoria.

- Sobre la Carpeta d'Aprenentatge, pensen que és un bon recurs per la realització del PAT. La documentació que conté és una bona guia i ajut tant per a estudiants com tutors.
- Es valora com un aspecte molt important i positiu la formació com tutors/es i en metodologia. És un ajut per unificar criteris de tutorització, seguiment, orientació, avaluació, metodologia de treballs... També valoren el suport rebut des de l'EUI. Ajuda a crear sentit de pertinença a la institució i s'ha viscut com una relació d'ajut i solidaritat que s'estableix entre l'EUI i els tutors/es. També és molt positiu el suport rebut des de secretaria en l'organització dels espais i dates per a la realització de les tutories.
- En general, els tutors/es del PAT han viscut el desenvolupament durant el primer anys d'implantació com un procés de millora a mesura que ha avançat el curs. S'ha anat consolidant. Tot plegat s'ha traduït en una experiència molt enriquidora i gratificant per a tutors/es i estudiants.

Punts febles:

- A nivell de comunicació creuen que es fa poca utilització del Moodle com eina per facilitar la comunicació amb els estudiants i que caldria utilitzar-la més i millor.
- Existeixen problemes d'agenda que dificulten les convocatòries de les tutories i consensuar horaris, sobre tot quan són tutories de grup, potser perquè no està integrat dins l'horari lectiu. Alguns estudiants no responen als mails.
- En relació a les tutories i tutors/es, la programació lliure de les tutories és una dificultat. Es necessita més temps per poder fer-les i creuen que caldria fer-ne més. Espai molt llarg de temps entre les tutories de febrer i juny. En un altre sentit, en algunes ocasions patim de manca d'espais per fer les tutories, fet que restringeix la disponibilitat horària de tutors/es i estudiants. Per altra part, es troben amb alguns estudiants que no preparen les tutories.
- En quant a la Carpeta d'aprenentatge, alguns alumnes no li donen prou importància. Pensen que la Carpeta és poc còmoda i mostren escàs hàbit de consultar-la.

- Sobre la realització del Treball Final de Grau, els estudiants de 2º curs van una mica perduts. Alguns, sobre tot a primer curs, el veuen com molt llunyà. Creuen que, en general, els estudiants necessiten més preparació en cerca bibliogràfica i realització de treballs, i també que falta fer una millor definició de la implicació dels tutors/es en el TFG: temps, orientació, etc. A més a més, els estudiants necessiten reforçar els temes de la comunicació, saber escoltar, saber estar, treball en equip.
- La manca d'experiència de alguns dels tutors/es i, com a conseqüència les necessitats formatives, és una de les preocupacions més repetides. En aquest primer any, els tutors/es tenen molts dubtes i preocupació sobre si sabran tutoritzar prou bé el TFG.
- Els estudiants tenen més interès i disposició en aprendre coneixements que actituds. Alguns no entenen la finalitat del PAT. No hi veuen un objectiu d'aprenentatge palpable.

Per donar resposta al punts febles es va demanar als tutors i tutores propostes de millora per fer més eficaç i eficient el PAT.

Propostes de millora:

- Pla d'Acció Tutorial: Reforçar la importància del PAT entre els estudiants. Que estudiants dels cursos més avançats puguin participar en les tutories de grup de primer. Potenciar més la interacció entre els alumnes dels diferents cursos: 1er, 2º i 3er.
- Moodle: Utilització del foro de la plataforma Moodle pel PAT.
- Carpeta d'Aprenentatge: No utilitzar la carpeta i sí un PEN (regal de l'EUI). Físicament és poc pràctica. Tenir més fulls d'avaluació en la carpeta dels tutors/es. Proporcionar un llistat dels treballs que l'estudiant ha d'incloure en la carpeta d'aprenentatge, que serveixi de guia per als tutors/es. Revisar documents de la Carpeta d'Aprenentatge. En alguns documents es repeteix informació.
- Formació estudiants: Formar als estudiants en gestió, parlar en públic, anglès. Treballar més aspectes formals de com elaborar treballs. Potenciar l'educació en

valors perquè integrin la importància de formar-se com professionals i com persones compromeses amb la societat.

- Tutories: Fer una altra tutoria entre febrer i juny. Major flexibilitat de temps per fer les tutories (si no poden ser a finals de curs que siguin al principi) i més franges horàries. Sessions del PAT en horari lectiu. Fer la darrera tutoria en el mes de maig. Programar hores lliures per fer les tutories. Tenir un contacte previ amb els nous alumnes abans de la primera tutoria per intercanviar mails i tenir-ne un millor coneixement.
- Avaluació PAT: Puntuar el PAT dins una assignatura. Insistir en com s'avalua el PAT. Insistir en la importància del PAT i les tutories. Realitzar un barem consensuat per avaluar als estudiants.
- Tutors/es PAT: Més reunions entre els tutors/es del PAT per intercanviar experiències, orientació sobre aspectes de l'EUI i augmentar la vinculació tutors-EUI. Fer sempre una reunió a l'inici del curs per valoració conjunta. Rebre més informació sobre organització de l'EUI: exàmens, assignatures, horaris... Integrar als tutors/es en el dia a dia de l'EUI. També es va proposar que els tutors de PAT tinguin contacte amb membres de la comissió de Grau i disposar d'una persona de referència per aclarir dubtes metodològics quan vagin sorgint.
- Les relacions tutor-estudiant s'han de donar de manera natural a l'entorn acadèmic, ja sigui perquè l'estudiant escull un tutor per tutoritzar un treball, és ell qui té la necessitat.
- Formació tutors/es PAT: Seguir amb la formació dels tutors/es. Fer formació continuada lligada al TFG.
- Treball Final de Grau: Tenir professors/es de referència perquè els tutors puguin consultar dubtes sobre la tutorització del TFG, sobre tot en fases més avançades. També es va proposar acotar els objectius del TFG, clarificar els dissenys dels TFG, unificar criteris, concretar objectius en fites més tangibles i definir millor l'avaluació del TFG. Per altra part, també demanaren tenir indicadors de manera clara a nivell de continguts i metodologia de recerca.
- Insistir en l'ús del mail de l'EUI. Mantenir un contacte on-line periòdic obligat entre tutors i estudiants.

- Rebre feed-back dels estudiants.
- Disposar de despatxos per fer les tutories.

Com a resultat d'aquestes propostes, amb la finalitat de millorar la gestió i organització del Pla d'Acció Tutorial, en el curs 2011-12, hem organitzat les següents activitats:

- Reunions amb els tutors/es en el mes d'octubre per:
 - Valoració del primer any d'implantació del PAT: tutories, alumnes...
 - Adjudicació dels nous alumnes de 1er curs
 - Carpeta d'aprenentatge
 - Treball Final de Grau
 - Valoració de la formació en metodologia. Necessitats formatives. Propostes de formació orientada al Treball Final de Grau del curs 2011-12
 - Recollir propostes de millora per al curs 2011-12
- Recordar periòdicament als estudiants l'obligatorietat de les tutories del PAT, la importància de complimentar la Carpeta d'Aprenentatge i que la seva avaluació forma part de la nota del TFG.
- Recollir les necessitats especials que manifesten tutors i estudiants per millorar-ne el desenvolupament.

Per millorar la formació i preparació dels tutors/es en l'orientació i tutorització del TFG:

- Seminaris mensuals amb els tutors/es per part de professorat de l'EUI amb l'objectiu d'aclarir dubtes metodològics i d'altres tipus relacionats amb el TFG.
- Organitzar cursos de formació continuada si es detecta la demanda.

Per implicar més als estudiants en les tutories:

- Augmentar el percentatge de la nota del TFG en relació a l'assistència a les tutories.
- Realitzar seminaris informatius sobre els diferents àmbits de treball de la Infermeria dins l'assignatura d'Instruments d'Estudis de la Salut.

Conclusions:

Malgrat la complexitat d'organització, coordinació i execució, el PAT és una estratègia didàctica que afavoreix el tracte individualitzat dels nostres estudiants i ens permet fer-li

un seguiment més acurat durant els seus estudis. D'aquesta manera hem facilitat un espai on l'estudiant pot compartir els dubtes i preocupacions que li sorgeixen en l'elaboració del Treball Final de Grau, en l'avaluació continuada de les diferents assignatures i en les seves perspectives acadèmiques i professionals.

L'experiència d'aquests dos cursos acadèmics ens permet afirmar que acompanyant a l'estudiant des de primer curs de la titulació fins al final de la mateixa, i durant el procés de creació, elaboració i defensa del TFG, facilitem que el procés d'ensenyança – aprenentatge i l'adquisició de les competències de la titulació, sigui molt més personalitzat i l'estudiant sigui el protagonista de la seva formació.

Bibliografia consultada:

Zabalza MA. Competencias docentes del profesorado universitario. Calidad y desarrollo profesional. Madrid: Narcea, SA de Ediciones; 2006.

Rodríguez Espinar S, (Coord.) Manual de tutoria universitària. Recursos per a l'acció. Barcelona: Edicions Octaedro, S.L. Institut de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona; 2005.

